

036 ESPERA, ET FARÉ CINC CÈNTIMS

La Natàlia m'ho va explicar:

La Munsa la va trucar un dilluns de començaments de Juliol; l'assumpte era seriós. La veu que va sentir i que durant 30 anys havia estat part de la seva vida sonava neutra i quasi inaudible. La va descolocar tanta serenitat; no va caldre que li recordés que no era sorda i que per entendre-la havia de posar fre als seus pensaments desordenats. Així que va restar immòbil: Munsa parlava i la Natàlia escoltava; només va gosar a intercalar petits monosíl·labs aprofitant el temps breu que necessitava la Munsa per respirar: sí, val, no, quan? tonta!!, qué? qué fort!! (aquesta en tenia dos de monosíl·labs). La qüestió és que després de mig hora li va prometre que li explicaria tot; bons trons!! va pensar Natàlia. Mentre es vestia per l'ocasió: unes bermudes, sabatilles esportives i una camiseta que anunciava FET POLS, va pensar que les coses no haurien d'anar així; on estava la cordura?, l'agraïment pels moments viscuts, en un temps, feliços?, el reconeixement de que abans de fer un mal irreparable, valia la pena deixar-ho i continuar sent amics?. La vena reflexiva l'acompanyà, mentre s'afanyava a recollir del traster capsos, cinta adhesiva i moltes bosses industrials. Carregada com anava cap al garatge, quasi corria. Va obrir el cotxe i va plegar els seients; el que abans era un turisme es va convertir en furgoneta i va seure al volant. Suava, dues respiracions va trigar a donar una puntada de peu a les seves reflexions sensibleres, i posant el cotxe en marxa va pensar: JA ERA HORA COLLONS!!. El trànsit era escàs, això feia que aquell dilluns fos especialment silenciós; les vacances, afegides als horaris d'estiu va fer que arribés més d'hora a casa de la mare de la Munsa. Les pauses a la seva vida eren el pròleg a les reflexions, i mentre l'esperava, va pensar que potser podria haver estat més taxativa amb ella, fer-li veure que aquell matrimoni no anava en lloc, que aquella situació la confonia fins perdre la seva identitat, perquè tots els seus esforços per mantenir una relació anaven a parar a un forat negre que la portaven directament cap a la depressió. No la va veure arribar, només va sentir

com entrava al cotxe i també com queien dos cargols al tancar la porta. Tot estava pactat amb ell; a les deu sortiria del pis. Fins aleshores, elles haurien d'esperar per poder aparcar a la plaça del pàrquing. Assegudes a la terrassa de la cafeteria, just davant de l'edifici, va començar la vigilància.

El primer moment de pànic va ser quan la clau no va obrir la porta del garatge. M'ho ha fet expressament!! va cridar la Munsa. Encara que la tingués, no era el moment de donar-li la raó, havien de ser pràctiques i no deixar-se portar pels sentiments. Havien de localitzar algun veí que els hi deixés una clau i fer una còpia; es van topar amb ell a la porta de l'ascensor. La Natàlia li va fer cinc cèntims de la situació; no hi havia temps per protestes *-la meva amiga li farà companyia, ja veurà què bé s'ho passarà-* va dir mentre sortia esperitada cap a la ferreteria. El segon moment de pànic, l'entrada al pis. En el moment que van atravesar la porta, la Munsa es va fer propietària de totes les emocions, anava d'habitació en habitació plorant desconsolada, preguntant-se que havia fet malament, es movia frenètica, sense control, era com una gallina sense cap. Això no serveix per res, pensà la Natàlia. Havia de fer-la reaccionar; els seu punt feble: la cuina. Movia cassoles feia més soroll del que volia, era impossible que no ho sentís. Tenia la cara transformada pel patiment quan va entrar a la cuina; va obrir dos cerveses i va començar la mudança. Els records s'apinyaven al rebedor, al començament, cada peça, fos llençol, tovallola, sabata o bossa, anava acompanyada d'una història nostàlgica, així no acabarien mai, però va ser aquella nostàlgia la que li va fer obrir els ulls: la guerra havia acabat, la lluita que ara començava era molt diferent: havia de recuperar la seva vida.

Jo, a la Munsa, per fi la vaig conèixer el dia que la Natàlia inaugurarà el seu propi negoci. Havia dedicat, temps, energia i també una gran quantitat de diners en aquell local; l'aposta era arriscada, però ella ho tenia molt clar: volia un herbolari com els de abans, com aquell que hi havia anys enrere al carrer Mendez Nuñez a tocar del carrer Pons d'Icart. La meva desconexió de la ciutat no em permetia imaginar-me com havia estat

aquell negoci, però la relació diària amb la Natàlia m'ho va aclarir: l'enyor del temps passat va retornar, s'acomodà en silenci mentre les reformes continuaven; cada moviment era una pauta estudiada i nosaltres el vam deixar fer. Quan ella va entrar, no vaig tenir cap dubte que era la Munsa, la seva mirada es va passejar pel local, cap gest de sorpresa, només la buscava a ella. Quan es van abraçar, ho vaig saber: aquella amistat era especial i jo necessitava formar part de les seves vides i faria el possible per aconseguir-lo. Vaig aprofitar el moment per anar a la cuina i treure del forn l'última tanda de galetes. Era conscient, quan vaig arribar a Tarragona, que trobar feina de fornera podria ser complicat, però jo tenia ànsia de sol; a Galícia no n'hi havia de sol i jo el necessitava per viure. Els primers dies els vaig aprofitar per conèixer la ciutat; sortia d'hora directament cap al balcó i d'esquena al sol veia com la ciutat s'il·luminava amb aquella llum que encara ara, penso, és especial. I així vaig trobar la feina; la Natàlia necessitava un pastisser que li fes galetes, galetes diferents va dir ella, i quan jo li vaig preguntar que volia dir amb diferents em contestà: espera, et faré cinc cèntims.

La festa d'inauguració va acabar tard; em vaig sentir alleugerida i satisfeta: la idea havia agradat i la meva mestressa tenia raó; necessitàvem una ocupació pels clients mentre les infusions anaven refredant-se; els prestatges es van omplir de llibres. La temàtica, una: relats breus i altres narracions. Mentre recollia les observava, la conversa que portaven havia de ser, a la força, seriosa; es van oblidar de mi, així va ser com em vaig assabentar de tot: la Munsa va aprofitar per anar al Banc aquell divendres, la sorpresa va ser majúscula, havien retirat del compte dotze mil euros. Convençuda de l'error, demanà pel director. Una vegada recuperat el document que ho confirmava, el terra va desaparèixer i ella començà a caure sense remei: la signatura era del seu marit. Va esperar al dissabte per parlar-li, pensant que por molt greu que fos el que havia passat, tot tenia solució. La cara d'ell va restar impassible mentre ella escollia temerosa les paraules. El cop la va agafar per sorpresa quan sense cap pudor li va etzibar que eren deutes que havia de

pagar als narcos que li subministraven la droga. O que es pensava, que del negoci de la restauració sortia aquell nivell de vida?. La Munsa no va sentir res més, el seu cap pensava desbocat; havia de marxar, havia de marxar... però no creia que ho tingués fàcil ara que ho sabia tot. Aleshores es va sentir dir-li: *deixa'm marxar i no ho diré a ningú*. Un calfred li va recórrer l'esquena quan li contestà: *més et val si no vols que la teva vida sigui un infern*. El pes de la consciència la va acompanyar tot el cap de setmana, només va afluir la pressió quan la Munsa va poder parlar amb la Natàlia.

Les setmanes passaven de pressa, la gent venia amb més freqüència i a mi m'agradava la feina. Les meves galetes les van batejar amb el meu nom: *Amadita*. Pocs eren els dies que en un moment o altre, no vingués la Munsa. S'havia aprimat i la tristesa omplia els seus ulls.

Quan jo em trobava així, em tancava a la cuina i feia galetes: amadites de maduixa, pera o kiwi, les de gerd eren exquisides. Després experimentava amb les herbes; a les més fortes els hi posava més sucre, escollia les fulles més tendres per fer les galetes de menta i encara que una mica insípida les de farigola sortien prou bé.

Aquell matí pocs eren els que van escollir un llibre, tothom llegia el diari. En el succés hi havia implicat un restaurant de la ciutat. Tot va començar per la denúncia d'uns veïns, que farts de l'escàndol havien trucat a la Guàrdia Urbana. Quan van arribar els hi va costar d'entendre que és el que passava. La gent anava mig despullada, cantaven sense control, sense cap coherència i el pitjor es que ni ells mateixos s'adonaven de l'espectacle: anaven totalment drogats. Ningú sabia com havien anat a parar aquelles galetes de marihuana a l'expositor de les postres, el propietari un tal C.D.M va jurar que ell no tenia res a veure i quasi se'l creuen si no fos perquè en la posterior investigació i inspecció del local, al soterrani no haguessin trobat uns quants quilos de cocaïna. El que va succeir després, és un altre història: un dia d'aquests us faré *cinc cèntims*.